

DE NORD A SUD

Retrobaments (20): amb Jordi Duran i Suàrez

Alt, prim, bona planta, Jordi Duran (Móra la Nova, 1965) ha exercit el periodisme, l'estudi i la difusió del català i, de fa cinc anys, ha començat a publicar textos d'història i biografies, locals i comarcals, sobre els seus àmbits de referència més pròxims: la Ribera d'Ebre, el Priorat i la Terra Alta, terres, persones i fets que coneix molt bé, i en les quals hem coincidit infinitat de vegades.

I és que aquest xicot, que dirigeix, des de Tortosa, el Consorci de Normalització Lingüística de les Terres de l'Ebre, no pot deixar de ser mai el cronista, fotogràfic i informatiu, de la realitat que té al davant, al darrere, al costat, a sobre i a sota. I, així, si un s'entreté, com ara jo, a assistir sempre que pot als molts i diversos esdeveniments que programen en aquestes terres els elements socials i culturals més dinàmics, passa el que ha de passar: que et trobes -màquina al coll- aquest Jordi Duran, silenciós,

discret, que sembla que no hi sigui quan va per feina, però el resultat de la qual, després, immediatament, es veu reflectit en imatges i textos que publica a les xarxes socials, al seu blog i, en fi, en publicacions en paper, com aquesta que teniu a les mans.

Molt abans ho havia fet al *Diari de Tarragona* (amb les sonades polèmiques que havia tingut durant el llarg regnat municipal, pràcticament feudal, de Santiago Campos (CiU) a Móra d'Ebre), a l'*AVUI*, *La Vanguardia* (en unes columnes dedicades a la Regió de l'Ebre) i, en fi, a la revista *Descobrir Catalunya*.

Amb aquests antecedents estava cantat que un dia ens haviem de trobar, i això devia ser a meitat dels anys 80, quan, amb vint anys de no res, començà la seva aventura periodística tricomarcal, continuant i ampliant el mestratge que, des d'Ascó, exercia Carmel Biarnés.

Vull dir que la seva relació ha estat molt pròxima per a mi. Hi ha hagut períodes en què, per les causes que fos, no ens vèiem tant, però, en canvi, en els de més bullici popular (nuclears, aigua, Enron o abocadors) les trobades eren contínues. També feiem una mica de tomata, baixant en rai pel riu o bevent whisky escocès en un bar de Móra, amb la companyia estimulante d'Antoni Sabaté, de Flix, i Josep Solé Arnal i Manuel Mellado, de Móra.

Amb el centenari de Bladé, el 2007, les trobades eren molt sovint, perquè Duran, des del CERE (Centre Estudis Ribera d'Ebre), així com el seu cosí Joan Josep (*Juanjo*), va ser un dinàmic difusor de la vida i obra de l'Homenot de Benissanet, la primera biografia del qual *El meu Artur Bladé* (Ed. El Mèdol, 1996) em va presentar justament ell, a Móra.

En aquests últims sis o set mesos ens hem retrobat unes tres vegades: a

Garcia (llibre meu sobre el pagès i sindicalista Joan Montamat), a Rasquera (presentació de la Miscel·lània del CERE 2022) i en alguns llocs de la Tortosa medieval, on Jordi Duran està al capdavant del Consorci.

I en aquests entrants i sortints, em va anar enviant aquests seus llibres d'història que, per ordre d'aparició, són els següents: *De missa i de dretes* (Premi Bladé 2017, Ed. CERE), *El canonge Montgat* (Premi Enric Bayarri, Ed. Associació de Veïns Jests-Catalònia, 2019) i *L'altra guerra (La patrulla antifeixista de Móra la Nova en la revolució social de 1936)*, editat pel CERE, el 2022.

Com els altres, és un treball exhaustiu. Si ens els dos primers historiava el món de la jerarquia catòlica, tan present i lligat a les dretes i als poders polítics i militars en els temps, en el darrer posa el focus en l'altre

plat de la balança: la reacció furibunda, per part dels escamots de la FAI, comandats pel cèlebre Jaume Martí Mestre, contra aquesta *Santa Aliança*. Entre els dos extremismes - un en nom de la Religió, i l'altre, de la Revolució - es carregaren el país.

Encara dura la pesada càrrega. Duran -com Toni Orensanz, Sánchez Cervelló, Pere Muñoz, Josep Solé Arnal, Josep Recasens, Pere Audí i, abans, Carmel Biarnés- ha fet molt bé de treure els drapets al sol d'una i altra banda, després d'una recerca in-
gent de noms, fets i dades.

EL DIBUIX DE LA SETMANA per Jokin Moya